

Total number of printed pages-7

1 (Sem-1) SAN

2024

SANSKRIT

Paper : SAN0100104

(Introduction to Sanskrit)

(संस्कृत साहित्य परिचय)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer in Sanskrit/English (for Major)

Answer in Sanskrit/English/Assamese (For Minor)

Unit-I

(Introduction to Vedic Literature)

(वैदिक साहित्यस्य परिचयः)

Marks : 20/अङ्काः : 20

1. Answer the following : 1×6=6

अधस्तनानाम् उत्तरं प्रदेयम् :

(a) What is the general meaning of the term, Veda?

वेदशब्दस्य सामान्योऽर्थः कोऽस्ति?

Contd.

(b) How many Vedic Samhitās are there ?

कतिसंख्यकाः वैदिकसंहिताः सन्ति ?

(c) There are _____ chapters in the work Śatapathabrāhmaṇa.

(Fill in the blank)

शतपथब्राह्मणे _____ संख्यकाः अध्यायाः सन्ति।

(रिक्त स्थानं पूरयतु)

(d) Who is Sāyaṇa ?

सायणः कोऽस्ति ?

(e) To which God the highest number of Vedic hymns are offered ?

कं देवमुद्दिश्य सर्वाधिकं वैदिकसूक्तं प्रवर्तते ?

(f) Brāhmaṇaworks are mostly sacrifice-related.
(True/ False)

ब्राह्मणग्रन्थाः मुख्यतया यज्ञनिष्ठाः भवन्ति।

(शुद्धम्/ अशुद्धम्)

2. Writeshort notes on **any two** of the following : 2×2=4

अधस्तनेषु पदद्वयस्य विषये टिप्पणी लेखनीया :

छन्दः, स्वरः, आरण्यकम्, यास्कः

3. Answer **any one** of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Discuss the significance of the R̥gveda in Indian lifestyle.

भारतीयजीवनचर्यायाम् ऋग्वेदस्य किं महत्वमस्ति तद्विषये आलोच्यताम्।

(b) Discuss the importance of the Bṛhadāranyakponiṣad.

बृहदारण्यकोपनिषदः महत्वम् आलोचनीयम्।

(c) Write a note on the Vedāngas.

वेदाङ्गविषये एका टिप्पणी लेखनीया।

6. Write short notes on **any two** of the following : $5 \times 2 = 10$

अधोलिखितेषु सन्दर्भद्वयं गृहीत्वा टिप्पणीं लिखतु :

रघुवंशम्, उत्तररामचरितम्, कालिकापुराणम्, नाट्यशास्त्रम्

Unit-III

(Introduction to Śāstras)

(शास्त्रविषये परिचयः)

Marks : 15/ अङ्काः : 15

7. Write the meaning of the term, Darśana. 1

दर्शनशब्दस्य कोऽर्थः ?

8. Answer **any two** of the following : $2 \times 2 = 4$

अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Who is Patañjali in the world of Sanskrit Grammar? What is the name of his famous work?

संस्कृतव्याकरणक्षेत्रे पतञ्जलिः कोऽस्ति? तदीयस्य सुविदितग्रन्थस्य नाम किमस्ति?

Unit-II

(Introduction to Classical Sanskrit Literature)

(लौकिकसंस्कृतसाहित्यस्य परिचयः)

Marks : 15/ अङ्काः : 15

4. Nāṭaka is called Dṛśyakāvya. 1
(Write True or False)

नाटकं दृश्यकाव्यम् इति कथ्यते।

(शुद्धम् अशुद्धं वा लिखतु)

5. Answer **any two** of the following : $2 \times 2 = 4$
अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Give two reasons why the Rāmāyaṇa is called an Ādikāvya.

रामायणम् आदिकाव्यम् इति विषये कारणद्वयं व्याख्यायताम्।

(b) Write two significances of the Mahābhārata.

महाभारतस्य महत्त्वद्वयं सूत्रयतु।

(c) What is the definition of Purāṇa?

पुराणस्य लक्षणं किमस्ति?

(b) Name *two* heterodox schools of Indian philosophy.

भारतीयदर्शन निष्ठ नास्तिकसम्प्रदायद्वयस्य नाम लिखतु।

(c) Name *two* prominent divisions of Alankāras of Sanskrit literature.

संस्कृतसाहित्यगत-अलंकाराणां मुख्यं भागद्वयं लिखतु।

9. Write short notes on *any two* of the following : $5 \times 2 = 10$

अधस्तनेषु विषयद्वयमधिकृत्य टिप्पणी लेखनीया :

साहित्यदर्पणः, अष्टाध्यायी, वेदान्तदर्शनम्, महापुरुषशङ्करदेवः

Unit-IV

(Origin and Development of Sanskrit Language and Devnāgarī Lipi)

(संस्कृतभाषा देवनागरी लिपिश्चः उत्पत्तिः तथा विकाशः)

Marks : 10/ अङ्काः : 10

10. Answer *any one* of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Discuss the characteristic features of Sanskrit language.

संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यानि आलोच्यताम्।

(b) Write a note on the importance of Lipi with special reference to Devanāgarī Lipi.

देवनागरीलिपिमधिकृत्य लिपिनां महत्वं सूचयतु।